

Ibodullayov Doston Oybek o'g'li

Iqtisodiyot va Pedagogika Universiteti Raqamli texnologiyalar fakulteti Kompyuter injineri
yo'nalishi Idoston707@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada hozirgi kunda ro'y berayotgan global muammolar va ularga yechim kiritish to'grisida ushbu maqola yaratildi. Muammolar insoniyat, hayvonot va o'simliklar olamiga turli xil zararlarni yetishini oldini olish maqsadida ushbu maqola muallif olimlar fikriga qo'shilgan holda yozildi. Maqolada asosan global muammolar to'grisida ish olib boradigan tashkilotlar o'z ishini yanada qat'iyroq olib borishi zarur bo'ladi. Muammolar sabablari quyidagicha keltilgan.

BMTning Atrof-muhit dasturi (UNEP-United Nations Environment Programme) va boshqalar.

Dunyoni turli xil qismlaridagi yong'inlarni oldini olish, yashil iqtisodiyotga o'tish va Markaziy Osiyoda joylashgan Orol dengizidan chiqadigan sho'rlanishni oldini olish quyidagi maqolada keltirilgan.

Kalit so'zlar: Orol dengiz, insoniyat olami, hayvonot olami, o'simliklar olami, BMT, WWF, Greenpeace, IUCN, urushlar oldini olish, yashil iqtisodiyotga o'tish. Muzliklar erishi.

Аннотация: В данной статье рассматриваются современные глобальные проблемы и пути их решения. Статья написана с целью предотвращения различных видов вреда, наносимого человечеству, животному и растительному миру. Автор согласен с мнением учёных, занимающихся данной проблематикой.

В работе подчёркивается, что организациям, занимающимся решением глобальных проблем, необходимо действовать более решительно. В статье приведены причины возникновения этих проблем. Упоминается Программа ООН по окружающей среде (UNEP – United Nations Environment Programme) и другие организации.

Также в статье рассматриваются меры по предотвращению пожаров в разных частях мира, переходу к «зелёной экономике» и предотвращению засоления, исходящего из Аральского моря, расположенного в Центральной Азии.

Ключевые слова: Аральское море, мир человечества, животный мир, растительный мир, ООН, WWF, Greenpeace, IUCN, предотвращение войн, переход к «зелёной экономике», таяние ледников.

Annotation: This article discusses the global problems occurring in the world today and proposes possible solutions to them. It is written with the aim of preventing various types of harm to humanity, the animal world, and the plant world, while also supporting the opinions of scientists studying these issues.

The article emphasizes that organizations working on global problems need to take more decisive actions. The causes of these problems are also mentioned. The United Nations Environment Programme (UNEP) and other organizations are highlighted as key actors.

Additionally, the article covers measures to prevent fires in different parts of the world, the transition to a green economy, and the prevention of salinization caused by the Aral Sea located in Central Asia.

Keywords: Aral Sea, human world, animal world, plant world, UN, WWF, Greenpeace, IUCN, prevention of wars, transition to a green economy, melting of glaciers.

Hozirgi kunda globallashib borayotgan muammolardan biri muzliklar erishini oladigan bo'lsak yildan yilga dolzarblashib borayotgan iqlim o'zgarishi va kunlar isib Shimoliy muz okeani tobora erib bormoqda buning oqibatida ba'zi bir joylarni suv bosishiga olib kelmoqda.

Yer yuzidagi global muammolar va ularga yechim:

Bugungi kunda butun insoniyat oldida bir qator global muammolar turibdi. Bu muammolar faqat bitta mamlakat yoki mintaqaga emas, balki butun Yer kurrasiga taalluqli bo'lib, ular inson, hayvonot va o'simliklar olamiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Ushbu muammolarni hal etish uchun barcha davlatlar va xalqaro tashkilotlarning hamkorligi zarur.

Iqlim o'zgarishi Yerning haroratining ortishi, muzliklarning erishi va dengiz sathining ko'tarilishi bugungi kunda eng xavfli ekologik muammolardan biridir. Atmosferaga chiqarilayotgan issiqxona gazlari natijasida iqlim o'zgarib, tabiiy muvozanat buzilmoqda.

Yechim: energiyani tejash, qayta tiklanuvchi manbalardan (quyosh, shamol, suv) foydalanish, daraxt ekish va chiqindilarni kamaytirish, chiqindilarni qayta ishlash, ekologik qonunlarga rioya qilish, "yashil texnologiyalar"ni joriy etish.

Atrof-muhitning ifloslanishi:

Sanoat korxonalari, avtomobillar, maishiy chiqindilar havo, suv va tuproqni ifloslamoqda. Bu esa nafaqat tabiatga, balki inson salomatligiga ham zarar yetkazadi.

Orol dengizi fojiasi: Markaziy Osiyoda joylashgan Orol dengizining qurib borishi butun mintaqa uchun katta ekologik fojia bo'ldi. Sho'rlanish, chang bo'ronlari, ekotizimning buzilishi Orolbo'yi aholisi hayotiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Suv resurslaridan oqilona foydalanish, daraxtzorlarni kengaytirish, xalqaro ekologik dasturlarni amalga oshirish.

Urushlar va terrorizm zamonaviy davrda qurolli to'qnashuvlar, yadro xavfi va terrorizm global xavfsizlikni izdan chiqarmoqda. Tinchlikni saqlash, diplomatik yo'l bilan nizolarni hal etish, xalqaro tashkilotlar faoliyatini kuchaytirish.

Kasalliklar va pandemiyalar so'nggi yillarda butun dunyoni larzaga solgan COVID-19 pandemiyasi insoniyat sog'lig'i va iqtisodiyotiga katta zarar keltirdi.

Sog'liqni saqlash tizimini rivojlantirish, vaksina va dori-darmon ishlab chiqarishni kengaytirish, xalqaro hamkorlikni kuchaytirish.

Yer yuzidagi global muammolarni bartaraf etish uchun har bir inson, har bir davlat o'z hissasini qo'shishi zarur. BMT, WWF, Greenpeace, IUCN kabi xalqaro tashkilotlar bu borada muhim ishlar olib bormoqda. Tabiatni asrash, tinchlikni saqlash va "yashil iqtisodiyot"ga o'tish — kelajak avlod uchun barqaror hayotning garovidir.

- 1.Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
- 2.G'ulomov S.S., Xolmatov N.X. Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish asoslari. – Toshkent: Fan, 2019.
- 3.To'xtayev M. Global ekologik muammolar va ularning yechimlari. – Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2021.
- 4.Birlashgan Millatlar Tashkiloti hisobotlari. – New York: UN Reports, 2023.
- 5.World Bank. Global Development Report 2024. – Washington D.C., 2024.
- 6.Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) Sixth Assessment Report. – Geneva, 2023.
- 7.Qodirova D., Ergashev B. Global isish va iqlim o'zgarishlari muammolari. – Toshkent: Universitet nashriyoti, 2020.
- 8.WWF (World Wide Fund for Nature) Annual Report 2023. – Gland, Switzerland, 2023.
- 9.Norboyeva N. Yer resurslari va ularni muhofaza qilish. – Toshkent: Oliy ta'lim, 2022.
- 10.UNESCO Sustainable Development Goals Report 2024. – Paris, 2024.